

patrně napadnouti, nebylo žalobkyní ani tvrzeno. Nejsou-li, jak uvedeno, dány zmíněné předpoklady § 879 čís. 4 obč. zák. (slabost rozumu a její vykořistění), nebylo již zapotřebí zjišťovati, zda jsou dány podmínky dalšího předpokladu tohoto ustanovení zákona, totiž patrný nepoměr majetkové hodnoty vzájemného plnění k hodnotě poskytnutého plnění. Stal se proto znalecký důkaz nabídnutý žalobkyní o tom, jakou cenu měla usedlost s pozemky, prodaná Josefem S. žalovaně, pro rozhodnutí sporu nerozhodným (§ 275 c. ř. s.). Postrádá tudíž i dovolací důvod § 503 čís. 2 c. ř. s. žalobkyní z toho důvodu uplatňovaný, oprávnění, když nejde o vadu řízení, zákonem míněnou. Poukazuje-li dovolání k tomu, že provedením důkazu o křiklavém nepoměru ceny ve prospěch žalované byla by prokázána jedna z okolností, svědčících tomu, že Josef S. nebyl při prodeji normálního rozumu, že podléhal vlivu žalované a že tu bylo vykořistění, tu, nehledíc k tomu, že tato okolnost sama o sobě nepostačuje již podle zákona, ježto nepoměr vzájemných plnění nenaplňuje skutkovou povahu § 879 čís. 4 obč. zák. sám o sobě, nýbrž jen bylo-li ho docíleno využitím slabosti rozumu druhé strany, takže toto využití musí dokázáno býti vedle nepoměru vzájemných plnění a ne teprve z něho samého, brojí tím jen nepřipustně proti přesvědčení odvolacího soudu, který z výsledku ostatních důkazů, jež mu stačily, dospěl k závěru, že Josef S. byl v době, kdy prodával svou usedlost, normálního rozumu a nepodléhal vlivu žalované.

Čís. 7083.

Sudiště podle § 88, druhý odstavec j. n. Různost uvedeného místa splniště a sudiště není na závadu, je-li splniště v obvodu fakturního soudu. Nerozhoduje, zda smlouvu, o jejíž splnění jde, sjednal žalobce či jiná osoba, z níž potom, ať již z toho neb onoho důvodu přešly nároky na žalobce.

Sudiště podle § 87 a) j. n. jest založeno, jde-li o prodej, bez ohledu na to, zda byla kupní cena pohledávkou žalobcovou již od původu, či nabyli-li jí postupem ať pohledávky nebo celé objednávky.

(Rozh. ze dne 20. května 1927, R II 146/27.)

Soud první stolice (okresní soud v Hodoníně) odmítl žalobu, vyhověv námitce místní nepříslušnosti. Rekursní soud námitku místní nepříslušnosti zamítl. Důvody: Žalující strana opírá příslušnost okresního soudu v Hodoníně o § 88 j. n., odvolávajíc se na faktury zaslané straně žalované, v nichž jest doložka »splatno na Čejči, žalovatelné v Hodoníně«. Prvý soudce žalobu odmítl, vyhověv námitce místní nepříslušnosti, poněvadž podle názoru prvního soudu vznikla smlouva zmocňovací mezi třetí osobou, totiž mezi P-em a stranou žalující, kterýžto poměr nijak netýká se žalovaného, proti němuž zůstal podle původní kupní smlouvy prodátelem Adolf P. Než první soudce přehlíží, že na fakturách zaslaných stranou žalující straně žalované jest vý-

slovně uvedeno a to na faktuře ze dne 14. července 1926, že obchod mezi P-em a žalovaným byl pravoplatně k přímému vyúčtování na základě uzávěrky postoupen žalobci. Žalující strana tvrdí, že tyto faktury zároveň se zbožím zaslala straně žalované a že strana žalovaná tyto faktury také přijala. A o tom, že faktury ty dostala, jako důkazů dovolává se strana žalující zejména také toho, že žalovaná strana na účtovaném žalobcem penízi také žalobcům platila, tedy musela fakturu obdržeti a poněvadž podle ní platila, také uznati, vždyť strana žalovaná ani netvrdí, že by faktury ty byla vrátila. Je-li tomu tak, jest rozhodnou ona poznámka »splatno na Čejči, žalovatelnost v Hodoníně«. Tato poznámka podle názoru rekursního soudu úplně vyhovuje požadavku § 88 j. n., neboť Čejč leží v obvodu okresního soudu v Hodoníně, kterýž byl onou doložkou ustanoven jako soud procesní.

Nejvyšší soud zrušil usnesení rekursního soudu a uložil mu, by znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Stěžovatel pokládá rozhodnutí rekursního soudu za nesprávné proto, že nepřikládá důležitosti ve faktuře uvedené různosti místa splatnosti a žaloby. Míni, že soud fakturní není odůvodněn, je-li ve faktuře jako místo splatnosti uvedena Čejč a místo žalovatelnosti Hodonín. Ale nelze mu dáti za pravdu. Je-li splniště v obvodu soudu fakturního, pak různost oněch míst nevádí. Vždyť by jinak výhoda tohoto sudiště pozbyla významu pro podniky, které nejsou v samém sudišti a to by odporovalo účelu zákona. Plyne to také z doslovu prvního odstavce § 88 j. n., jehož provedením jest druhý odstavec téhož paragrafu. A sice ze slov »u soudu toho místa, na kterém smlouva má býti splněna žalovaným.« Rozumí se tedy podle toho, že místo sudiště může býti jen ono místo, do jehož obvodu soudního patří splniště. Vyhledává se tedy jenom, by splniště leželo v obvodu soudu fakturního. Pro sudiště fakturní jest podle § 88 druhý odstavec j. n. potřebí, by šlo o spor podle prvního odstavce tohoto paragrafu mezi osobami provozujícími živnost obchodní, by faktura byla opatřena zákonnou doložkou, zaslána zároveň se zbožím nebo před jeho dojitím a přijata bez námitek. Není sporu o tom, že jde o splnění smlouvy ve smyslu prvního odstavce § 88 j. n. Nerozhoduje, zdali ji sjednal žalobce nebo jiná osoba, z níž nároky na žalobce potom přešly, ať již z toho, nebo z onoho důvodu. To se již netýká otázky příslušnosti, nýbrž věcné stránky sporu. Rovněž není sporu o tom, že jde o provoz obchodní živnosti, a že proti fakturám nebyly vzneseny námitky. Také bylo shora ukázáno, že doložka fakturní vyhovuje zákonu. Spor je jen o to, zda žalovaný dostal faktury ještě před dojitím zboží nebo zároveň s ním. Ale této okolnosti rekursní soud nezjišťoval a stěžovatel to právem vytýká. Stěžovatel ovšem uvádí proti spisům, že faktury vůbec nedostal. Vždyť přiznal, že faktury obdržel, ale tvrdil, že teprve po dojití zboží. Rekursní soud také zjistil podle toho přijetí faktur, ale nezjistil, kdy se to stalo. Bez takového zjištění není možno rozhodnouti o příslušnosti sudiště fakturního.

V důsledku svého stanoviska nezabýval se rekursní soud ovšem také tím, jsou-li splněny podmínky sudiště kupeckého podle § 87 a) j. n. O tomto sudišti prvý soud rovněž rozhodl a rekusem byla nesprávnost tohoto rozhodnutí rovněž vytýkána. Bylo tedy usnesení rekursního soudu zrušiti a naříditi nové rozhodnutí, po případě také ohledně sudiště kupců a teprve, kdyby nebyly shledány rekursním soudem podmínky ani tohoto sudiště nebo jejich zjištění, bude třeba zjistiti, kdy došly faktury. Podotknouti dlužno, že sudiště kupecké jest založeno, jde-li o prodej, bez ohledu na to, zda byla kupní cena pohledávkou žalobcovou již od původu, či nabyli jí postupem ať pohledávky nebo celé objednávky, tedy vstupem do smlouvy. O takovýto vstup by šlo, kdyby žalobci byla postoupena celá pohledávka i dodávka k přímému vyúčtování se souhlasem žalovaného.

Čís. 7084.

Nárok společníků, by proti vůli společníka, jenž má většinu podílů nemovitosti, byla zřízena správcem nemovitosti třetí osoba, jest odůvodněn pouze tehdy, dokáže-li zvláštní závazkový důvod. Takovým závazkovým důvodem není, že společník není způsobilým ku spravování nemovitosti.

(Rozh. ze dne 20. května 1927, Rv II 228/27.)

Žaloba společníků jedné třetiny nemovitosti proti společníku, jenž měl spoluvlastnické právo ku dvěma třetinám nemovitosti, by byl zřízen společný správce nemovitosti, byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Dovolatelé uplatňují jako dovolací důvody nesprávné hodnocení důkazů a nesprávné posouzení právní. Nesprávné hodnocení důkazů ovšem není dovolacím důvodem, neboť není uvedeno mezi dovolacími důvody, vypočítanými v § 503 c. ř. s., leč z provedení tohoto udánlivého důvodu dovolacího je zřejmo, že dovolatelům jde i tu o dovolací důvod podle čís. 4 § 503 c. ř. s., neboť vytýkají druhé stolici, že nevezala zřetele na číslicemi a spisy prokázanou okolnost, že se žalovaný nehodí ku správě jejich společného, ze selské usedlosti pozůstávajícího jmění, tedy že nevezala zřetele na tuto hospodářsky prý vysoce důležitou a pro tuto rozepři rozhodující okolnost, jmenovitě že ji nepovažovala za »zvláštní důvod závazkový«, ačkoliv tento jest obsažen v závazku žalovaného ku rationelní správě společného statku, a že neusoudila, když se žalovaný nechce dohodnouti o osobě společného správce, že toho jediným možným důsledkem musí býti soudní výrok, že má býti ustanoven společný správce. Dále spatřují dovolatelé nesprávné posouzení právní v tom, že druhá stolice neuznala, že musí býti učiněno zvláštní opatření ve příčině společného statku, poněvadž dosavadní chování nynějšího správce